

กฎระเบียบการลงทุนจากต่างประเทศฉบับใหม่...โอกาสการลงทุนของไทยในอินโดนีเซีย

โดยฝ่ายวิจัยธุรกิจ ธนาคารเพื่อการส่งออกและนำเข้าแห่งประเทศไทย (EXIM BANK)

อินโดนีเซียเป็นหนึ่งในประเทศสมาชิกอาเซียนที่มีศักยภาพสูงในด้านการค้าการลงทุน โดยมีปัจจัยเกื้อหนุนจากการเป็นตลาดขนาดใหญ่ ด้วยจำนวนประชากรราว 250 ล้านคน มากที่สุดในอาเซียนและมากเป็นอันดับ 4 ของโลก ขณะที่ประชากรกลุ่มที่มีรายได้ปานกลางมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นเฉลี่ยปีละ 7 ล้านคน นอกจากนี้เศรษฐกิจอินโดนีเซียยังมีขนาดใหญ่และมีแนวโน้มขยายตัวต่อเนื่องเฉลี่ยร้อยละ 5.3 ต่อปีในช่วงปี 2559-2563 ขณะที่มูลค่าการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศ (Foreign Direct Investment : FDI) ของอินโดนีเซียในช่วง 5 ปีที่ผ่านมา ขยายตัวเฉลี่ยร้อยละ 13 ต่อปี ส่วนหนึ่งเป็นผลจากการที่รัฐบาลอินโดนีเซียเร่งดำเนินนโยบายส่งเสริมการลงทุนจากต่างประเทศอย่างจริงจัง จนทำให้อินโดนีเซียกลายเป็นแหล่งลงทุนเป้าหมายของนักลงทุนต่างชาติ

กฎระเบียบการลงทุนจากต่างประเทศฉบับใหม่

นับตั้งแต่เดือนกันยายน 2558 รัฐบาลอินโดนีเซียออกมาตรการส่งเสริมเศรษฐกิจ (Economic Policy Package) อย่างต่อเนื่องถึง 12 ฉบับ เพื่อกระตุ้นให้การลงทุนในอินโดนีเซียขยายตัวเพิ่มขึ้น นอกจากนี้ ยังผ่อนคลายเงื่อนไขการลงทุนสำหรับนักลงทุนต่างชาติ และขยายขอบเขตประเภทการลงทุนเพิ่มเติม โดยประกาศใช้กฎระเบียบว่าด้วยเงื่อนไขการลงทุนสำหรับนักลงทุนต่างชาติ (Negative Investment List) ฉบับที่ 44/2016 เมื่อวันที่ 18 พฤษภาคม 2559 ครอบคลุมการเพิ่มประเภทของธุรกิจที่อนุญาตให้นักลงทุนต่างชาติสามารถเป็นเจ้าของได้ทั้งหมด (ร้อยละ 100) และในรูปแบบร่วมทุน รวมทั้งการเพิ่มสัดส่วนการลงทุนของนักลงทุนต่างชาติในธุรกิจอีกหลายประเภท โดยมีรายละเอียดที่สำคัญ ดังนี้

ธุรกิจที่เปิดให้นักลงทุนต่างชาติสามารถเป็นเจ้าของได้ทั้งหมด (ร้อยละ 100)

ธุรกิจประมง

- การเพาะเลี้ยงปะการัง

ธุรกิจพลังงานและเหมืองแร่

- การผลิตเชื้อเพลิงชีวมวลอัดเม็ด

ธุรกิจขนส่ง

- ธุรกิจบริการผู้โดยสารทางทะเล

ธุรกิจ/อุตสาหกรรมการผลิต

- น้ำตาลทราย
- อาหารทะเลตากแห้ง
- ยางพาราและวัตถุดิบบางส่วน

ธุรกิจท่องเที่ยว

- การบริการด้านกีฬา
- ร้านอาหารและสถานบันเทิง
- การผลิต จัดจำหน่าย และฉายภาพยนตร์

ธุรกิจสื่อสาร

- ธุรกิจตู้สื่อสารโทรคมนาคม (Telecommunication Kiosk)
- ธุรกิจบริการตรวจสอบอุปกรณ์โทรคมนาคม

ธุรกิจด้านสาธารณูปโภค

- การก่อสร้างทางด่วน
- การจัดการขยะที่ไม่เป็นอันตราย

ธุรกิจบริการด้านสุขภาพ

- อุตสาหกรรมวัตถุดิบในการผลิตยา
- ธุรกิจให้คำปรึกษาการบริหารโรงพยาบาล
- ธุรกิจบริการด้านสุขภาพ
- การผลิตอุปกรณ์การแพทย์

ธุรกิจด้านการค้า

- คลังสินค้าประเภทห้องเย็น
- การขายตรงผ่านธุรกิจเครือข่าย
- การซื้อขายสินค้าอุปโภคบริโภคล่วงหน้า
- ธุรกิจจัดจำหน่ายที่เกี่ยวข้องกับการผลิต
- ธุรกิจค้าปลีกทางระบบไปรษณีย์ หรือทางอินเทอร์เน็ต

ธุรกิจใหม่ที่เปิดให้นักลงทุนต่างชาติสามารถลงทุนในรูปแบบร่วมทุน

สัดส่วนการลงทุนสูงสุดของนักลงทุนต่างชาติ

ร้อยละ 49		ธุรกิจขนส่ง		ธุรกิจด้านการค้า
	- การขนส่งทางบก	ธุรกิจสื่อสาร	- ห้างสรรพสินค้า (พื้นที่ 400-2,000 ตารางเมตร)	ธุรกิจบริการด้านสุขภาพ
		- ผู้ให้บริการด้านธุรกรรมการค้า ผ่านระบบอิเล็กทรอนิกส์		- ธุรกิจควบคุมและกำจัดแมลง - ธุรกิจบริการเคลื่อนย้ายผู้ป่วย
	ธุรกิจพลังงานและเหมืองแร่			
	- การก่อสร้างและติดตั้งระบบไฟฟ้าแรงสูง			

ธุรกิจที่มีการเพิ่มสัดส่วนการร่วมทุนของนักลงทุนต่างชาติ

สัดส่วนการลงทุนสูงสุดของนักลงทุนต่างชาติ (อัตราใหม่)

ร้อยละ 33		ธุรกิจบริการด้านสุขภาพ		ธุรกิจบริการด้านสุขภาพ
	- การผลิตผลิตภัณฑ์เพื่อสุขภาพ		- การจัดจำหน่ายผลิตภัณฑ์เพื่อสุขภาพ	

ร้อยละ 67

	ธุรกิจด้านสาธารณูปโภค		ธุรกิจด้านบุคลากร
- ธุรกิจให้คำปรึกษาการก่อสร้างซึ่งใช้เทคโนโลยีขั้นสูง*		- การฝึกอบรมวิชาชีพ	
	ธุรกิจด้านการค้า		ธุรกิจบริการด้านสุขภาพ
- คลังสินค้า		- การตรวจสอบผลิตภัณฑ์เพื่อสุขภาพ	
- ธุรกิจจัดจำหน่ายที่ไม่เกี่ยวข้องกับการผลิต			ธุรกิจท่องเที่ยว
	ธุรกิจขนส่ง		ธุรกิจสื่อสาร
- ธุรกิจขนส่งทางอากาศและบริการสนับสนุนการขนส่งทางอากาศแบบครบวงจร		- Content Services และ Call Center	- โครงการคมนาคมประเภท Fixed Network และ Mobile Network
- ธุรกิจขนส่งสินค้าทางทะเล*			

* หมายเหตุ : กรณีเป็นนักลงทุนจากประเทศกลุ่มอาเซียนสามารถลงทุนได้สูงสุดไม่เกินร้อยละ 70

โอกาสการลงทุนของไทยในอินโดนีเซีย

เป็นที่น่าสังเกตว่า การปรับปรุงกฎระเบียบการลงทุนฉบับใหม่จะมีส่วนทำให้มูลค่า FDI ของอินโดนีเซียขยายตัวขึ้น สอดคล้องกับที่ Economist Intelligence Unit (EIU) คาดว่ามูลค่า FDI ของอินโดนีเซียจะขยายตัวเฉลี่ยร้อยละ 12.5 ในช่วงปี 2559-2563 ขณะเดียวกันยังเพิ่มโอกาสให้นักลงทุนต่างชาติรวมถึงนักลงทุนไทยเข้ามาลงทุนในอินโดนีเซียได้มากขึ้น สำหรับธุรกิจที่น่าสนใจและเป็นโอกาสของผู้ประกอบการไทยที่มีศักยภาพ อาทิ

✓ **ธุรกิจพลังงานและเหมืองแร่** โดยเฉพาะการก่อสร้างและติดตั้งระบบไฟฟ้าแรงสูง ปัจจุบันรัฐบาลอินโดนีเซียเร่งพัฒนาเศรษฐกิจตามแผนแม่บทเพื่อการพัฒนาเศรษฐกิจปี 2554-2568 (Master Plan for Acceleration and Expansion of Indonesia's Economic Development 2011-2025 : MP3EI) เพื่อก้าวสู่การเป็นประเทศที่พัฒนาแล้วภายในปี 2568 ส่งผลให้การพัฒนาระบบสาธารณูปโภคในประเทศเป็นหนึ่งในเป้าหมายสำคัญ โดยเฉพาะการพัฒนาระบบโครงข่ายไฟฟ้าให้มีประสิทธิภาพมากขึ้นและครอบคลุมพื้นที่ทั่วประเทศ โดยตั้งเป้าเพิ่มอัตราการเข้าถึงไฟฟ้าของประชาชนจากปัจจุบันที่ร้อยละ 85 เป็นร้อยละ 98 ภายในปี 2565 เพื่อรองรับความต้องการใช้ไฟฟ้าที่มีแนวโน้มเพิ่มขึ้น ทั้งนี้ ภายใต้กฎระเบียบการลงทุนจากต่างประเทศฉบับใหม่ รัฐบาลอินโดนีเซียเปิดโอกาสให้นักลงทุนต่างชาติสามารถลงทุนในรูปแบบร่วมทุนในธุรกิจก่อสร้างและติดตั้งระบบไฟฟ้าแรงสูงได้ในสัดส่วนสูงสุดไม่เกินร้อยละ 49 (จากเดิมที่สงวนสิทธิ์การลงทุนให้แก่ชาวอินโดนีเซียเท่านั้น) จึงเป็นโอกาสสำหรับผู้ประกอบการไทยที่มีความเชี่ยวชาญและมีประสบการณ์ในการก่อสร้างและติดตั้งระบบไฟฟ้าแรงสูงในต่างประเทศที่จะเข้าไปร่วมลงทุนในอินโดนีเซีย

✓ **ธุรกิจด้านการค้า** ด้วยศักยภาพด้านโครงสร้างประชากร ทำให้อินโดนีเซียเป็นตลาดขนาดใหญ่และมีกำลังซื้อสูง ประกอบกับพฤติกรรมผู้บริโภคยุคใหม่ที่นิยมสั่งซื้อสินค้าทางอินเทอร์เน็ตเพิ่มขึ้น แม้ในปี 2559 อัตราการเข้าถึงอินเทอร์เน็ตของอินโดนีเซียอยู่ที่ร้อยละ 20.4 (เทียบกับไทยที่ร้อยละ 42.7) แต่ในช่วง 5 ปีที่ผ่านมาอัตราการเข้าถึงอินเทอร์เน็ตของอินโดนีเซียเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่องเฉลี่ยร้อยละ 2 ต่อปี และมีแนวโน้มเพิ่มสูงขึ้นในระยะข้างหน้าตามนโยบายพัฒนาระบบโครงข่ายอินเทอร์เน็ตของรัฐบาล นอกจากนี้ รัฐบาลอินโดนีเซียยังมุ่งเน้นการพัฒนาระบบเศรษฐกิจดิจิทัลให้ทัดเทียมกับนานาประเทศ ส่งผลให้ธุรกิจ E-Commerce เป็นอีกหนึ่งธุรกิจที่น่าสนใจสำหรับนักลงทุนไทย ซึ่งภายใต้กฎระเบียบการลงทุนจากต่างประเทศฉบับใหม่อนุญาตให้นักลงทุนต่างชาติสามารถลงทุนในธุรกิจค้าปลีกทางระบบไปรษณีย์หรือทางอินเทอร์เน็ตได้ทั้งหมด (ร้อยละ 100) รวมถึงธุรกิจด้านการค้าอีกหลายประเภท อาทิ ธุรกิจจัดจำหน่ายที่เกี่ยวข้องกับการผลิต คลังสินค้าประเภทห้องเย็น และการซื้อขายสินค้าอุปโภคบริโภคล่วงหน้า นอกจากนี้ การลงทุนในธุรกิจค้าปลีกสมัยใหม่ โดยเฉพาะห้างสรรพสินค้า ขนาดพื้นที่ 400-2,000 ตารางเมตร ยังเป็นโอกาสของนักลงทุนไทยโดยสามารถลงทุนในรูปแบบร่วมทุนได้สูงสุดไม่เกินร้อยละ 67 (จากเดิมที่สงวนสิทธิ์การลงทุนให้แก่ชาวอินโดนีเซียเท่านั้น) ซึ่งปัจจุบันกลุ่มเซ็นทรัลได้เข้าไปขยายธุรกิจดังกล่าวในอินโดนีเซียแล้ว

สำหรับการลงทุนของไทยในอินโดนีเซียปี 2558 มีมูลค่า 174.2 ล้านดอลลาร์สหรัฐ มากเป็นอันดับ 11 ของนักลงทุนต่างชาติทั้งหมดที่เข้าไปลงทุนในอินโดนีเซีย ส่วนใหญ่เป็นการลงทุนในธุรกิจผลิตอาหารและเครื่องดื่ม อย่างไรก็ตาม นักลงทุนไทยที่ต้องการเข้าไปขยายการลงทุนในอินโดนีเซียควรศึกษากฎระเบียบด้านการลงทุนของอินโดนีเซียอย่างถี่ถ้วน พร้อมทั้งเตรียมรับมือกับภาวะการแข่งขันที่สูงขึ้นจากคู่แข่งทั้งที่เป็นนักลงทุนท้องถิ่นและนักลงทุนต่างชาติที่เล็งเห็นถึงโอกาสในการลงทุนในอินโดนีเซียเช่นเดียวกัน

Disclaimer : ข้อมูลต่างๆ ที่ปรากฏ เป็นข้อมูลที่ได้จากแหล่งข้อมูลที่หลากหลาย และการเผยแพร่ข้อมูลเป็นไปเพื่อวัตถุประสงค์ในการให้ข้อมูลแก่ผู้ที่เกี่ยวข้องเท่านั้น โดยธนาคารเพื่อการส่งออกและนำเข้าแห่งประเทศไทยจะไม่รับผิดชอบในความเสียหายใด ๆ ที่อาจเกิดขึ้นจากการที่มีบุคคลนำข้อมูลนี้ไปใช้ไม่ว่าโดยทางใด